

TOČKE NA TERANOVI KROŽNI POTI

- 1 Bunčetova domačija
- 2 Rusa zemlja
- 3 Napajalno korito za živino
- 4 Stara štirna
- 5 Polhova domačija
- 6 Kamniti kažipot
- 7 Prireditveni prostor Praznika terana in pršuta
- 8 Kraška železnica - Transalpina
- 9 Ostanek nasipa železnice Dutovlje - Povir
- 10 Škavnica
- 11 Brestoviški vodovod
- 12 Ostanek železnice Dutovlje - Povir
- 13 Kaverna iz prve svetovne vojne
- 14 Cesta Marije Terezije
- 15 Ostanek nasipa železnice Dutovlje - Povir
- 16 Pokopališče iz prve svetovne vojne
- 17 Vaško pokopališče
- 18 Cesta proti Repentabru
- 19 Nekdanji živinski sejem
- 20 Spominska plošča NOB
- 21 Napajalno korito za živino
- 22 Križmanova lokovca
- 23 Kapelica svetega Roka
- 24 Nekdanja postaja milice
- 25 Cerkev svetega Jurija
- 26 Na placu

PONUĐNIKI VINA IN MEDU V DUTOVLJAH IN GODNJAH

- 1 **VINSKA KLET ŠTOK - David Štok**
Dutovlje 40c, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 04 75, 041 349 198, 05 764 05 02
✉ stok.david@siol.net
- 2 **VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO ŠUC - Damjan Šuc**
Dutovlje 38, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 05 55, 041 349 103
✉ damjan.suc038@gmail.com

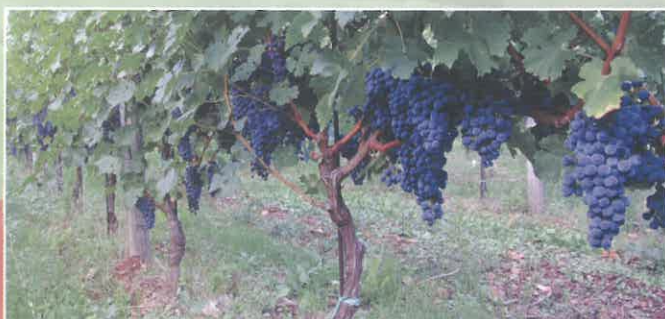
- 3 **DOMAČIJA LISJAK - Boris Lisjak**
Dutovlje 31, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 00 63, 041 652 039
✉ info@lisjak.si, www.lisjak.si
- 4 **VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO ŠIRCA - Kodrič**
Godnje 19, 6221 Dutovlje
☎ Mateja Kodrič: 031 808 329, Martina Kodrič: 031 372 047
✉ sirca.kodric@gmail.com, www.sirca-kodric.si
- 5 **VINARSTVO RAVBAR - Bojan Ravbar**
Dutovlje 7, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 15 33, 041 660 087, 031 690 449 (Stane)
✉ maja.ravbar@siol.net
- 6 **RENČEL BOUTIQUE WINES - Joško Renčel**
Dutovlje 24, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 00 12, 031 370 561
✉ rencelwine@gmail.com
- 7 **TERAN VOVK - Bojan Vovk**
Dutovlje 46a (48), 6221 Dutovlje
☎ 05 764 00 54, 041 339 637
✉ bojan@vovk.si, www.teranvovk.si
- 8 **VINARSTVO TAVČAR MARJAN - Marjan Tavčar**
Dutovlje 50, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 22 55, 041 736 809
✉ info@vinarstvo-tavcar.com, www.vinarstvo-tavcar.com
- 9 **BRTOLAČEVA KMETIJA - Urban Škapin**
Dutovlje 64, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 06 00, 040 139 602, 031 845 105 (Vesna)
✉ urban.skapin@gmail.com
- 10 **VINARSTVO ŠUC - Peter Šuc**
Dutovlje 92, 6221 Dutovlje
☎ 05 764 20 66, 041 417 098
✉ suc@siol.net, www.suc.si
- 11 **VINSKA KLET ŠTERLING - Viasta Šterling**
Dutovlje 122a, 6221 Dutovlje
☎ 041 338 256
✉ timotej.sterling@gmail.com
- 12 **ČEBELARSTVO LIČEN - Pavel Ličen**
Dutovlje 130, 6221 Dutovlje
☎ 041 299 192
✉ descica@gmail.com

Kras, sušnato apnenčasta planota, ki leži v jugozahodnem delu Slovenije, slovi po marsičem, najbolj pa zagotovo po mesnini kraški pršut in rdečemu vinu, teranu.

V osrednjem delu Krasa, kjer je zemlja zelo rodovitna, leži vas **Dutovlje**. V zgodovinskih knjigah so bile Dutovlje prvič omenjene že davnega leta 1284. Središče vasi je strnjeno okrog najvišje točke - cerkve svetega Jurija, kjer je nekoč stala utrdba vitezov templarjev. Danes vas šteje nekaj čez 700 prebivalcev.

Teran je slovenska oziroma kraška vinska posebnost. V njem se skrivajo burja, sonce in vztrajnost kraškega vinogradnika. Je temno rdeče vino z vijoličnim odtenkom in ima čudovito sadno aromo, ki spominja na gozdne sadeže. Že v antičnih časih je slovel kot vino z zdravilnimi in osvežujočimi učinki. Zemlja, v katere nedrih rastejo korenine refoška, je rjavo rdeče barve, katero ji daje nakopičeno železo. Pravimo ji tudi **jerina**, jerovica ali terra rossa.

V stoletnih izkušnjah je Kraševac pridobil znanje iz **vinogradništva**. Trto je oblikoval v zaprti kraški latnik ali v odprti kraški latnik. V zadnjem času se bolj uporablja šparonska gojitvena oblika, ki ji Kraševci pravimo tudi »planta« ali »na pared«.

Na pobudo kraških vinogradnikov se je leta 1970 v Dutovljah prvič odvila prireditev **Praznik terana in pršuta**. Z dodajanjem etnoloških, gastronomskih, športno-rekreativnih, kulturnih in zabavnih vsebin je dogodek postal največji turistični praznik na Krasu in eden večjih in najstarejših tovrstnih v Sloveniji. Osrednji del praznika se tradicionalno odvija drugi vikend v avgustu z glavnim prireditvenim prostorom na športnem igrišču za osnovno šolo, praznično dogajanje pa se začne že teden prej z izborom nove kraljice terana. Največja zanimivost prireditve je nedeljska povorka kmečkih voz z etnološkimi vsebinami, proizvajalci terana pa se najbolj veselijo izbora najboljšega terana.

Tako kot trto posadimo, jo negujemo in gojimo, da zraste in obrodi, se je rodila, vzhajala in dozorela tudi misel o poti. Poti, na kateri bi si domačin z drugačnimi očmi, ali obiskovalec, ki je tukaj prvič, lahko postregel s čudovitimi razgledi na izobilje vinogradov, ob katerih se zlasti jeseni zdi, da se je z listjem trt poigral najboljši slikar s svojo paletto toplih odtenkov. Poti, po kateri je mogoče lagodno pohajkovati, ali se poglobiti v zgodovinske zapise in pričevanja

preteklosti. Po poti, ki poživi telo in umiri duha. Kjer lahko s prijaznim vinarjem poklepetaš o letini terana in jo poskusiš in kjer se ura ali dve spremenita v trenutek čarobnosti.

Teranovo krožno pot pričnemo v Bunčetovi domačiji, obnovljeni stavbi z dolgo zgodovino, v kateri sedaj domujejo Krajevna skupnost Dutovlje, Turistično društvo Kras in Turistično informacijski center Dutovlje. Od tam se podamo v del vasi imenovan »Dolnji konc«, kjer lahko občudujemo okoliške vinograde in stare kamnite objekte. Pot nas vodi do najstarejše hiše v Dutovljah, Polhove domačije, postojimo pa tudi na prireditvenem prostoru vsakoletnega Praznika terana in pršuta. V zgodovino nas popelje Kraška železnica, zgrajena v

začetku dvajsetega stoletja, vojaška železnica, pretovorne postaje, prekladalne rampe, kaverna in avstro-ogrsko vojaško pokopališče iz prve svetovne vojne ter cesta Marije Terezije, imenovana tudi semenjska pot. Pobljže si v naravi lahko ogledamo še eno značilnost Krasa, škavnico, večjo lepo oblikovano skalo, ki ima na vrhu vdolbino, v kateri se zadržuje deževni-

ca. Ob lagodnem vračanju proti vasi se ustavimo na vaškem pokopališču in nekdanjem živinskem sejmu, kjer se je prodajalo živino in družilo. Naletimo tudi na spominsko ploščo iz druge svetovne vojne. Da je voda za Kras izrednega pomena, nas spomnita napajalno korito za živino in Križmanova lokovca. Kapelica svetega Roka, postavljena leta 1865, je naslednja točka Teranove krožne poti. Ena od zanimivih vaških zgradb je tudi nekdanja postaja milice, zgrajena v času Italije, ki jo domačini še vedno imenujemo kasarna. Počasi se vračamo v center vasi, kjer nas za kapelico s kipcem Marije Device pričaka mogočna pozna renesančna cerkev svetega Jurija. Na placu si lahko ogledamo še nekatere znamenitosti in zaključimo naše prijetno popotovanje.

**Dobrodošli v Dutovljah,
dobrodošli na TERANOVI KROŽNI POTI!**

QR koda

Koda se uporablja v povezavi z mobilnim telefonskim omrežjem. Mobilni telefon, ki ima vgrajen program za prepoznavanje QR kode, nam po zaznavi kode odpre v njej zapisano spletno stran. QR koda na informacijskih tablah pa nas poveže do podrobnejšega opisa trenutne lokalne zanimivosti.

